

daného stupně. Tento tým zajišťuje hladký průběh společníků i sněmů a pomáhá koordinovat studentské iniciativy. Studenti se mohou účastnit pedagogických porad a společně s učiteli hledají možná řešení témat, která jsou pro ně relevantní. I prvostupňoví žáci mají své sněmy, i když méně pravidelně a častěji iniciované učiteli.

Studenti se nejčastěji zapojují do tvorby školních pravidel, ale i do složení seminářů a projektů; jsou také součástí komise při přijímacích zkouškách. Jedním z příkladů zapojení samosprávy studentů z poslední doby bylo fungování systému hodnocení, který jsme změnili v loňském školním roce. Studenti nebyli spokojeni se systémem tzv. výstupů (způsob ověřování znalostí a dovedností v daném předmětu) ani s tím, jak byly výstupy nastavovány. Problém postupně probrali v rámci **třídnických hodin** a společníků a následně na sněmech navrhli různé možnosti řešení. Paralelně se tématu věnovali také učitelé a společně jsme se po tříměsíční kontinuální diskusi dobrali k řešení, které je vyhovující pro všechny strany. Za poslední rok nepřišly k systému žádné připomínky a studenti i učitelé jsou s ním spokojeni.

Zapojení rodičů

Rodiče u nás nejsou pouze pasivními příjemci informací, ale aktivně se podílejí na chodu školy a mohou přicházet s vlastními iniciativami. Pravidelně se účastní **setkání s vedením školy**, kde mají možnost pokládat dotazy a přispívat svými podněty. Rodiče se dále zapojují prostřednictvím **Klubu rodičů**, který funguje jako platforma pro spolupráci mezi rodiči a školou a podílí se na organizaci tradičních akcí, jako jsou **Adventní jarmark**, **Zahradní slavnost** nebo **Setkání na Vlně**.

Proč věříme v demokratické vedení školy?

Demokratické vedení školy podle nás podporuje **zodpovědnost, spolupráci a participaci** všech aktérů vzdělávání. Věříme, že tento model přispívá k výchově sebevědomých, odpovědných a angažovaných jedinců, kteří se nebojí aktivně formovat svět kolem sebe. Pokud máte pocit, že to celé zní hezky, ale v praxi to určitě nemůže fungovat, přijďte se k nám podívat – jsme otevření návštěvám z jiných škol. P. S. Nezapomeňte s sebou vzít studenty!

PhDr. Jana Němečková, Ph.D., zástupkyně ředitele pro administrativu a mezinárodní spolupráci, SŠ, ZŠ a MŠ da Vinci

Není nám to FUK, my FUK děláme

RADEK VYSTRČIL

Jádro liberecké lokality společného profesního učení (SPU) vzniklo zhruba v roce 2018, kdy jsme začali v ostašovské škole pořádat setkání pro vedení spřátelených škol. Setkání byla občasná, neměla zásadní cíl, ale i tak nám připadala důležitá a byli jsme rádi, že máme příležitost se s kolegy v regionu potkat a společně strukturovaně sdílet své zkušenosti s pedagogickým rozvojem škol.

Libereckou lokalitu – tak, jak vypadá teď – jsme začali sdružovat v roce 2020, kdy se k našemu jádru připojily další školy, a to MZŠ Tanvald, ZŠ Donín, ZŠ Skálova, ZŠ Rovensko pod Troskami, ZŠ Švermova, ZŠ Broumovská, ZŠ Partyzánská, ZŠ Železnická, ZŠ a MŠ Pěncín a ZŠ Liberecká. Motivovala nás přirozená potřeba sdílet v našem regionu zkušenosti s rozvojem škol i snaha propojit více učitelů z naší školy s dalšími učiteli v regionu.

Zároveň v té době probíhala v projektu Pomáháme školám k úspěchu (PŠÚ) změna konceptu, která spočívala v síťování škol v regionu, a to za účelem sdílení profesního učení. A tak se naše ostašovská škola dostala do středu liberecké lokality a my (Hana Antonínová Hegerová, Jaromír Kozák, Martina Stránská Krupková a Radek Vystrčil) jsme se mohli stát členy realizačního týmu, který má rozvoj liberecké lokality na starosti.

Zpočátku jsme se mohli opírat o dva pilíře – o vizi projektu Pomáháme školám k úspěchu „Každý žák se učí naplno a s radostí a své učení si řídí“ a o naše učitelské, ředitelské, lektorské a mentorské zkušenosti. Pro každého z nás se ale otevřely nové obzory poznání. Ať už šlo o sledování dopadu naší činnosti na učení učitelů, nebo o společnou práci v realizačním týmu. Byť jsme se všichni znali a spolupracovali spolu, tak jsme najednou byli v jiných rolích a učili jsme se, jak takové situace zvládnout. Učili jsme se tak, že jsme společně plánovali lekce, navzájem se pozorovali při práci s učiteli, mluvili spolu o tom, co nám jde a vyhovuje, dávali jsme si zpětnou vazbu.

Učili jsme se sledovat dopad našeho společného profesního učení na učení učitelů a rozpoznávání jejich vzdělávacích potřeb. Kladli jsme si otázky: „Na čem ten dopad na učení můžeme vidět?“ Hledali jsme učitelské „produkty“, ve kterých je možné v čase pozorovat změny v nastavení mysli učitele. Zkoumali jsme přípravy na vyučovací hodiny, zpětné vazby z našich SPU i záznamy z pozorování pedagogů v otevřených hodinách. Přesto jsme zjišťovali, že nám ještě nějaké informace pro další plánování chybí. Ukázalo se, že dobrým zdrojem informací jsou rozhovory s učiteli se. Podařilo se nám s některými učiteli vést rozhovory o jejich profesním učení a nasvítit tak dopady na rozvoj učitele ze tří úhlů pohledu: produkt, pozorování a rozhovor. Abychom získali více podrobností o vzdělávacích potřebách učitelů v lokalitě, přizvali jsme do plánování i formální lídry ze všech škol.

Čím více jsme měli takových evidencí, tím více se ukazovalo, že máme málo promyšlené, co v evidencích chceme spatřovat a k jakým dílčím cílům aktuálně míříme. A to nás přivedlo k pečlivějšímu plánování – zaměřili jsme se na FUK.

Co myslíme FUKem? Myslíme tím **funkční učící se komunitu**,

- kde funguje spolupráce uvnitř školních týmů i mezi školami napříč lokalitou,

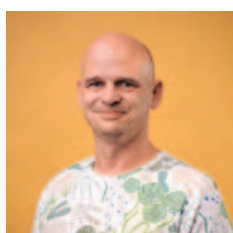
- jejíž členové mají zvnitřněné projektové hodnoty (autonomie, sounáležitost, soudržnost, důvěra a badatelské nastavení mysli),
- jejímž členům přináší SPU radost,
- jejíž členové se zapojují do formátů SPU (otevřená hodina, 3S, lesson study, učící se skupina apod.).

Společně jsme se (na)učili sledovat dopad SPU na učení učitelů. A možná již nastal čas prozkoumat dopad naší učitelské práce přímo na učení dětí a podívat se i na učení žáka a jeho vzdělávací potřeby třemi úhly pohledu (analýzou žákovské práce, pozorováním žáka při učení a rozhovorem s žákem). Naše FUK má tedy další vítr do plachet společného profesního učení.

Co nyní považujeme za největší úkol? Zajistit udržitelnost naší FUK. Jedna věc je mít lukrativní téma, které členy komunity sdružuje, a druhá věc je podpořit členy komunity, aby se zároveň stali jejími tvůrci. Jak tedy budovat sounáležitost členů komunity tak, aby náš realizační tým mohl opouštět své místo ve středu lokality a namísto toho spíše společně, kolegiálně pracoval na společném profesním učení?

Učíme se distribuovat odpovědnost za rozvoj lokality mezi další pedagogické lídry, které jsme přizvali do našeho realizačního týmu. Ten se rozšířil o Petru Kumstovou, Martina Mikuše, Martina Zicháčka, Lenku Filipovou a Broňu Podhájskou. Společně se učíme změnit fungování jedné velké lokality na fungování čtyř autonomních oblastí (takzvaných hnízd), které průběžně sladují své plány. V hnízdech jsou školy, které k sobě mají geograficky blízko (Liberecko, Jablonecko, Jičínsko a Českolipsko). Některá hnízda se i rozšiřují, a tak jsme mohli v letošním roce v naší FUK přivítat další dvě školy: ZŠ Okna a ZŠ svaté Zdislavy.

Věříme, že podpora pedagogických lídrů a propojená autonomie jednotlivých hnízd nám pomůžou udržet FUK forever.

Radek Vystrčil, ředitel ZŠ a MŠ Ostašov, pedagogický konzultant a člen odborného týmu Pomáháme školám k úspěchu

Pomáháme
školám
k úspěchu

www.rizeniskoly.cz

Kompletní nabídka odborných informací pro oblast školství